



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. birželio 6 d.
(OR. en)

9676/19

Tarpinstitucinė byla:
2016/0337(CNS)

FISC 278
ECOFIN 518

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Delegacijoms

Komisijos dok. Nr.: 13730/16 FISC 170 IA 99 - COM(2016) 685 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos dėl bendros pelno mokesčio bazės (BPMB)

– Dabartinė padėtis

Delegacijoms priede pateikiamas naujausias pirmininkaujančios valstybės narės parengtas pasiūlymo dėl BPMB, nurodyto Europos Vadovų Tarybai skirtoje ECOFIN tarybos ataskaitoje mokesčių klausimais (dok. 9773/19), I–X skyrių kompromisinis tekstas.

2016/0337 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

dėl bendros pelno mokesčio bazės

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

(...)

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKymo SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatoma bendros pelno mokesčio bazės sistema ir tos bazės apskaičiavimo taisyklės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šios direktyvos taisyklės taikomos visiems mokesčių mokėtojams, kuriems vienoje ar daugiau valstybių narių taikomas pelno mokestis, įskaitant subjektų, kurie mokesčių tikslais yra trečiųjų valstybių rezidentai, nuolatines buveines vienoje ar daugiau valstybių narių.

2. Šios direktyvos taisyklės netaikomos toliau nurodytiems sektoriams, kuriems taikoma speciali mokesčių tvarka:
- a) laivybos,
 - [b) žvalgybos ir kasybos pramonės,]
 - [c) miškininkystės sektoriui,]
 - [d) *vieta tekstui: kiti konkretūs sektoriai dar bus nustatyti*].

4 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) mokesčio mokėtojas – įmonė, kuri atitinka 2 straipsnio 1 arba 2 dalies sąlygas;
- 2) mokesčio nemokantis subjektas – įmonė, kuri neatitinka 2 straipsnio 1 arba 2 dalies sąlygų;
- 3) mokesčio mokėtojas rezidentas – mokesčio mokėtojas, kuris valstybėje narėje yra rezidentas mokesčio tikslais;
- 4) mokesčio mokėtojas nerezidentas – mokesčio mokėtojas, kuris valstybėje narėje yra nerezidentas mokesčio tikslais;
- 4a) asocijuotoji įmonė yra:
 - a) subjektas, kuriame mokesčio mokėtojas tiesiogiai ar netiesiogiai valdo kapitalo dalį per balsavimo teises ar per jam nuosavybės teise priklausančius 25 proc. ar daugiau kapitalo arba turi teisę gauti 25 proc. ar daugiau to subjekto pelno;

- b) fizinis asmuo ar subjektas, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai valdo mokesčio mokėtojo kapitalo dalį per balsavimo teises arba per jam nuosavybės teise priklausančius 25 proc. ar daugiau kapitalo arba turi teisę gauti 25 proc. arba daugiau mokesčio mokėtojo pelno.

Jei fizinis asmuo arba subjektas tiesiogiai ar netiesiogiai valdo 25 proc. arba daugiau mokesčio mokėtojo ir vieno arba daugiau subjektų kapitalo, visi atitinkami subjektai, įskaitant mokesčio mokėtoją, taip pat laikomi asocijuotosiomis įmonėmis;

- 5) pajamos – pajamos, gautos iš pardavimo ir kitų sandorių, atėmus pridėtinės vertės mokestį ir kitus mokesčius bei rinkliavas – pinigines ar nepinigines, – kurios renkamos vyriausybės agentūrų vardu, įskaitant pajamas iš perleidžiamo turto ir teisių, palūkanų, dividendų bei kito paskirstytojo pelno, įskaitant nuslėptą paskirstytąjį pelną, pajamos iš likviduojamo turto, autorinių atlyginimų, subsidijų bei dotacijų, gautos dovanos, kompensacijos ir *ex gratia* mokėjimai. Pajamomis taip pat laikomos mokesčio mokėtojo nepiniginės dovanos. Pajamomis nelaikomas mokesčio mokėtojo nuosavas kapitalas arba jam grąžinta skola;
- 6) išlaidos – įmonės grynojo nuosavo kapitalo sumažėjimas mokestiniu laikotarpiu, kai netenkama pinigų srautų, sumažėja turto vertė arba pripažįstami įsipareigojimai ar padidėja jų vertė, išskyrus išlaidas, susijusias su piniginiiais arba nepiniginiais paskirstymais akcininkams arba nuosavo kapitalo savininkams, turintiems teisę juos gauti;
- 7) mokestinis laikotarpis – dvylikos mėnesių laikotarpis, ne ilgesnis nei dvylikos mėnesių mokesčio tikslais taikytinas laikotarpis arba kitas ilgesnis nei dvylikos mėnesių mokesčio tikslais taikytinas laikotarpis, kiek tai susiję su mokesčio mokėtojo įsisteigimu, likvidavimu ar veiklos užbaigimu arba jei mokesčio mokėtojas dalyvauja grupei priklausančios bendrovės restruktūrizavime;
- 8) pelnas – pajamų suma, kuria pajamos didesnės už atskaitomas išlaidas ir kitus atskaitomus straipsnius per mokestinį laikotarpį;

- 9) nuostolis – atskaitomų išlaidų ir kitų atskaitomų straipsnių suma, kuria jos didesnės už pajamas per mokestinį laikotarpį;
- 10) finansinės apskaitos tikslais konsoliduota įmonių grupė – visi subjektai, visapusiškai įtraukti į konsoliduotąsias finansines ataskaitas, parengtas pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus arba nacionalinę finansinės atskaitomybės sistemą;
- 10a) nuslėptas paskirstytasis pelnas – ekonominė nauda, neparodyta kaip paskirstytasis pelnas, kurią mokesčio mokėtojas teikia 14 straipsnyje nurodytiems asmenims ir nebūtų teikęs nepriklausomiems tretiesiems asmenims ir dėl kurios sumažinamas pelnas;
- [11) moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra – bandomoji arba teorinė veikla, vykdoma pirmiausia siekiant gauti naujų žinių apie reiškinių pagrindus ir stebimus faktus, nenumatant konkretaus tokių žinių taikymo arba naudojimo (fundamentiniai tyrimai); pradinis tyrimas, atliekamas siekiant gauti naujų žinių, tačiau skirtas pirmiausia konkretiems, praktiniams tikslams siekti (taikomieji tyrimai); sisteminga veikla, pagrįsta iš mokslinių tyrimų ir praktinės patirties gautomis žiniomis, kurią vykdant kaupiamos naujos žinios, skirtos naujiems produktams arba procesams kurti arba esamiems produktams arba procesams gerinti (bandomoji taikomoji veikla);]

- 12) skolinimosi išlaidos – visų formų skolos palūkanų išlaidos, kitos išlaidos, ekonomiškai lygiavertės palūkanoms ir išlaidoms, susijusioms su finansavimo pritraukimu, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje, be kita ko, mokėjimai pagal paskolas, suteikiančias teisę dalyvauti paskirstant pelną, apskaičiuotos palūkanos, gaunamos už konvertuojamąsias obligacijas ir nulinės atkarpos obligacijas, mokėjimai pagal alternatyvias finansavimo priemones, finansinės nuomos mokėjimų finansinių išlaidų elementai, į atitinkamo turto balansinę vertę įtrauktos kapitalizuotos palūkanos, kapitalizuotų palūkanų amortizacija, sumos, apskaičiuotos pagal finansavimo pelną pagal sandorių kainodaros taisykles, sąlyginių palūkanų sumos pagal išvestines finansines priemones arba apsidraudimo susitarimus, susijusius su subjekto paskolomis, nustatytos pajamos, gautos padidinus grynąjį nuosavą kapitalą, kaip nurodyta šios direktyvos 11 straipsnyje, tam tikras su paskolomis susijęs gautas pelnas arba patirti nuostoliai dėl užsienio valiutos kurso ir priemonės, susijusios su finansavimo pritraukimu, garantijų mokesčiai už finansavimo susitarimus, administravimo mokesčiai ir panašios išlaidos, susijusios su lėšų skolinimusi;
- 13) didesnės skolinimosi išlaidos – suma, kuria mokesčio mokėtojo atskaitomos skolinimosi išlaidos viršija apmokestinamas palūkanų pajamas ir kitas lygiavertes mokesčio mokėtojo gaunamas apmokestinamąsias pajamas, kurios ekonominiu požiūriu yra lygiavertės palūkanų pajamoms;
- 17) vertė mokesčio tikslais – ilgalaikio turto arba bendro grupės turto nuvertėjimo bazė, atėmus visą atskaitytą nuvertėjimą;
- 18) rinkos vertė – suma, už kurią turtas gali būti iškeistas arba už kurią tiesioginio sandorio būdu gera valia gali būti įvykdyti nesusijusių šalių abipusiai įsipareigojimai;

- 19) ilgalaikis turtas – mokesčio mokėtojo įsigytas arba sukurtas materialusis turtas ir įsigytas nematerialusis turtas, kurį galima įvertinti nepriklausomai ir kuris yra naudojamas arba yra tikėtina, kad bus naudojamas įmonės veikloje sukuriant, išlaikant arba užtikrinant pajamas daugiau negu 12 mėnesių, išskyrus atvejus, kai jo įsigijimo arba sukūrimo išlaidos yra mažesnės negu 1 000 EUR. Ilgalaikis turtas taip pat apima finansinį turtą, išskyrus prekybai laikomą finansinį turtą, kaip nurodyta 21 straipsnyje;
- 20) finansinis turtas – asocijuotųjų įmonių, kaip nurodyta šios direktyvos 56 straipsnyje, akcijos, paskolos toms asocijuotosioms įmonėms, kitų įmonių akcijų paketai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES¹ 2 straipsnio 2 dalyje, paskolos įmonėms, su kuriomis mokesčio mokėtojas yra susijęs dėl kitų įmonių akcijų paketų, investicijos į ilgalaikį turtą, kitos paskolos ir savos akcijos, jeigu pagal nacionalinę teisę jį leidžiama įtraukti į balansą;
- 21) įsigijimo arba sukūrimo išlaidos – sumokėta arba mokėtina pinigų suma, kito turto arba kito atlygio, suteikto mainais arba panaudoto siekiant įsigyti ilgalaikį materialųjį turtą, vertė jo įsigijimo arba sukūrimo metu. Ilgalaikio nematerialiojo turto atveju įtraukiamos tik įsigijimo išlaidos;

¹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

- 22) ilgo tarnavimo laiko ilgalaikis materialusis turtas – ilgalaikis materialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas yra 15 metų ar ilgesnis. Pastatai, orlaiviai ir laivai laikomi ilgo tarnavimo laiko ilgalaikiu materialiuoju turtu;
- 23) vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikis materialusis turtas – ilgalaikis materialusis turtas, nelaikomas ilgo tarnavimo laiko ilgalaikiu materialiuoju turtu pagal 22 punktą, kurio naudingo tarnavimo laikas yra aštuoneri metai ar ilgesnis;
- 23a) trumpo tarnavimo laiko ilgalaikis materialusis turtas – ilgalaikis materialusis turtas, nelaikomas ilgo arba vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikiu materialiuoju turtu pagal 22 ir 23 punktus, kurio naudingo tarnavimo laikas yra trumpesnis nei aštuoneri metai;
- 23b) įgytas prestižas – verslo įsigijimo sudarius turto [...] sandorį kainos ir grynojo turto (turto, atėmus įsipareigojimus) rinkos vertės skirtumas;
- 24) naudotas turtas – ilgalaikis turtas, kuris jau buvo naudotas tam tikrą naudingo tarnavimo laiką jį įsigijus ir kuris yra tinkamas toliau naudoti esamos būklės arba pataisytas;
- 25) naudingo tarnavimo laikas – laikotarpis, per kurį mokesčio mokėtojas tikisi naudotis turtu arba juo naudodamasis pagaminti tam tikrą skaičių gaminių arba panašių vienetų;
- 26) pagerinimo išlaidos – visos papildomos ilgalaikio turto išlaidos turto našumui reikšmingai padidinti arba jo veikimui reikšmingai pagerinti arba išlaidos, sudarančios daugiau negu 10 % pradinės turto nuvertėjimo bazės;

- 27) atsargos ir nebaigti gaminiai – parduodamas turtas, parduoti gaminamas turtas arba turtas medžiagų arba žaliavų, sunaudotinų gamyboje arba teikiant paslaugas, pavidalu;
- 28) ekonominis savininkas – asmuo, kuris iš esmės gauna visą naudą ir patiria visą riziką, susijusią su ilgalaikiu turtu, nepriklausomai nuo to, ar yra teisinis savininkas. Mokesčio mokėtojas, kuris turi teisę turėti, naudoti ilgalaikį turtą ir jį perleisti ir kuriam tenka tokio turto nuostolio arba sunaikinimo rizika, visais atvejais laikomas ekonominiu savininku;
- 29) finansų įmonė – bet kuris iš toliau išvardytų subjektų:
- a) kredito įstaiga arba investicinė įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB² 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, alternatyvaus investavimo fondo valdytojai (AIFV), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES³ 4 straipsnio 1 dalies b punkte, arba valdymo įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB⁴ 2 straipsnio 1 dalies b punkte;

² 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL L 145, 2004 4 30, p. 1).

³ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

⁴ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

- b) draudimo įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB⁵ 13 straipsnio 1 punkte;
- c) perdraudimo įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/138/EB 13 straipsnio 4 punkte;
- d) įstaiga, atsakinga už profesinių pensijų skyrimą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/41/EB⁶ 6 straipsnio a punkte, išskyrus atvejus, kai valstybė narė nutarė tai įstaigai netaikyti visos tos direktyvos arba jos dalies pagal tos direktyvos 5 straipsnį, arba įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, atstovas, kaip nurodyta Direktyvos 2003/41/EB 19 straipsnio 1 dalyje;
- e) pensijų sistemas valdanti pensijų įstaiga (šios sistemos laikomos socialinės apsaugos sistemomis, kurioms taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004⁷ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009⁸), taip pat juridinis asmuo, įsteigtas investavimo į tokias pensijų sistemas tikslu;

⁵ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

⁶ 2003 m. birželio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/41/EB dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (OL L 235, 2003 9 23, p. 10).

⁷ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 200, 2004 6 7, p. 1).

⁸ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL L 284, 2009 10 30, p. 1).

- f) alternatyvaus investavimo fondai (AIF), kaip apibrėžta Direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies a punkte, kuriuos valdo AIFV, kaip apibrėžta Direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies b punkte, arba AIF, kurie yra prižiūrimi pagal nacionalinę teisę;
 - g) KIPVPS, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/65/EB 1 straipsnio 2 dalyje;
 - h) pagrindinė sandorio šalis (PSS), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012⁹ 2 straipsnio 1 punkte;
 - i) centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014¹⁰ 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte;
- 30) subjektas – juridinis vienetas, vykdomas veiklą per įmonę arba struktūrą, kuri yra skaidri mokesčio tikslais;
- 30a) skaidrus (-i) mokesčio tikslais – atvejai, kai pagal valstybės narės nacionalinę teisę subjekto arba darinio pajamos (arba jų dalis) neapmokestinamos subjekto arba darinio lygmeniu, o apmokestinamos asmenų, kurie turi interesų tame subjekte arba darinyje, lygmeniu.

⁹ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

¹⁰ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).

5 straipsnis

Mokesčio mokėtojo, kuris yra rezidentas mokesčių tikslais Sąjungoje, nuolatinė buveinė valstybėje narėje

1. Laikoma, kad mokesčio mokėtojas turi nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje, kurioje jis nėra rezidentas mokesčio tikslais, kai jis toje kitoje valstybėje narėje turi nuolatinę vietą, kurioje visiškai arba iš dalies vykdo veiklą, visų pirma:
 - a) vadovybės vietą;
 - b) filialą;
 - c) biurą;
 - d) gamyklą;
 - e) cechą;
 - f) kasyklą, naftos arba dujų gręžinį, karjerą arba bet kokią kitą gamtos išteklių gavybos vietą.
2. Statybų aikštelė arba statybos ar įrengimo projektas nuolatine buveine laikomi tik tuo atveju, jeigu jų trukmė ilgesnė negu dvylika mėnesių.
3. Terminas „nuolatinė buveinė“ neapima toliau išvardytų veiklos rūšių su sąlyga, kad tokios veiklos rūšys yra f punkto atveju bendra nuolatinės veiklos vietos veikla arba pagalbinių ar parengiamojo pobūdžio:
 - a) infrastruktūros naudojimas tik mokesčio mokėtojai priklausančioms prekėms sandėliuoti, išdėstyti arba pristatyti;

- b) mokesčio mokėtojai priklausančių prekių atsargų tvarkymas tik sandėliavimo, išdėstymo arba pristatymo tikslu;
 - c) mokesčio mokėtojai priklausančių prekių atsargų tvarkymas tik kito asmens vykdomo perdirbimo tikslu;
 - d) nuolatinės veiklos vietos išlaikymas tik prekių pirkimo mokesčio mokėtojai tikslu arba informacijos rinkimo mokesčio mokėtojai tikslu;
 - e) nuolatinės veiklos vietos išlaikymas tik bet kurios kitos rūšies veiklos vykdymo mokesčio mokėtojai tikslu;
 - f) nuolatinės veiklos vietos išlaikymas tik a–e punktuose nurodytų rūšių veiklos derinimo tikslu.
4. Nedarant poveikio 5 daliai, jeigu valstybėje narėje asmuo veikia mokesčio mokėtojo vardu ir taip veikdamas nuolat sudaro sutartis, arba nuolat atlieka pagrindinį vaidmenį sudarant sutartis, kurios įprastai yra sudaromos be esminių mokesčio mokėtojo atliktų pakeitimų, laikoma, kad mokesčio mokėtojas turi nuolatinę buveinę toje valstybėje narėje, kiek tai susiję su to asmens mokesčio mokėtojo vardu vykdoma veikla.

Pirmoje pastraipoje nurodytos sutartys sudaromos:

- a) mokesčio mokėtojo vardu arba
- b) siekiant perkelti mokesčio mokėtojo turimo turto arba turto, kuriuo naudotis mokesčio mokėtojas turi teisę, nuosavybę arba suteikti teisę tokiu turtu naudotis, arba
- c) mokesčio mokėtojo vardu teikti paslaugas.

Pirma ir antra pastraipos netaikomos, jeigu tai yra papildoma arba parengiamoji to asmens veikla, kaip nurodyta 3 dalyje, tam, kad jeigu tokia veikla vykdoma naudojantis nuolatine veiklos vieta, ši nuolatinė veiklos vieta, remiantis tos dalies nuostatomis, netaptų nuolatine buveine.

5.

- a) 4 dalis netaikoma, jeigu asmuo, veikdamas valstybėje narėje mokesčio mokėtojo vardu, vykdo veiklą toje valstybėje narėje kaip nepriklausomas agentas ir jo veikla mokesčio mokėtojo vardu yra įprastinė tokios veiklos dalis. Tačiau jeigu asmuo veikia išskirtinai arba beveik išskirtinai vieno ar daugiau mokesčio mokėtojų vardu, su kuriais jis yra glaudžiai susijęs, pagal šią dalį tas asmuo nelaikomas nepriklausomu agentu, kiek tai susiję su šiais mokesčio mokėtojais.
- b) Šiame straipsnyje asmuo laikomas glaudžiai susijusiu su mokesčio mokėtoju, jeigu jis tiesiogiai arba netiesiogiai turi teisę turėti daugiau negu 50 % mokesčio mokėtojo balsavimo teisių arba nuosavybės teisę, kuri sudaro daugiau negu 50 % mokesčio mokėtojo kapitalo arba daugiau negu 50 % teisių, suteikiančių teisę į pelną.

6. Tai, kad mokesčio mokėtojas, kuris valstybėje narėje yra rezidentas mokesčio tikslais, kontroliuoja mokesčio mokėtoją arba yra kontroliuojamas mokesčio mokėtojo, kuris yra rezidentas mokesčio tikslais kitoje valstybėje narėje arba toje kitoje valstybėje vykdo veiklą (nesvarbu, ar per nuolatinę buveinę, ar kitu būdu), savaime nereiškia, kad bet kurio iš mokesčio mokėtojų buveinė yra kito nuolatinė buveinė.

II SKYRIUS

MOKESČIO BAZĖS APSKAIČIAVIMAS

6 straipsnis

Bendrieji principai

1. Apskaičiuojant mokesčio bazę pelnas ir nuostoliai pripažįstami tik tada, kai jie realiai patiriami.
2. Sandoriai ir mokestiniai įvykiai vertinami atskirai.
3. Mokesčio bazė apskaičiuojama nuosekliai, nebent apskaičiavimo pakeitimas pagrindžiamas išskirtinėmis aplinkybėmis.
4. Jeigu nenumatyta kitaip, apskaičiuojama kiekvieno mokestinio laikotarpio mokesčio bazė.
5. Mokesčių bazė nustatoma remiantis atitinkamoje valstybėje narėje taikytinomis apskaitos taisyklėmis, jeigu jos yra suderinamos su šioje direktyvoje nustatytais taisyklėmis.
6. Šios direktyvos taisyklėmis neužkertamas kelias valstybėms narėms taikyti nacionalinių grupių apmokestinimo sistemų, įskaitant atskiros subjekto apmokestinimo sistemą, leidžiančių perkelti pelną, nuostolius arba palūkanų pajėgumą. Kai mokesčio mokėtoju leidžiama arba iš jo reikalaujama veikti grupės vardu, kaip apibrėžta nacionalinės grupių apmokestinimo sistemos taisyklėse, visa grupė [...] arba grupės nariai [...] laikomi mokesčio mokėtoju.

7 straipsnis

Mokesčio bazės elementai

1. Mokesčio bazė apskaičiuojama pagal pajamas, atėmus neapmokestinamąsias pajamas, atskaitomas išlaidas ir kitus atskaitomus straipsnius.
2. Nukrypstant nuo pirmos dalies, valstybė narė gali nuspręsti, kad mokesčio mokėtojai turi apskaičiuoti mokesčio bazę kaip skirtumą tarp (grynojo) verslui naudojamo turto balansinės vertės mokestinio laikotarpio pabaigoje ir (grynojo) verslui naudojamo turto balansinės vertės ankstesnio mokestinio laikotarpio pabaigoje, pridėjus nominaliojo kapitalo sumokėjimo ir paskirstytojo pelno vertę, įskaitant nuslėptus įnašus, ir atėmus verslui naudojamo turto padidinimą pagal bendrovių teisę, jeigu būtų gautas toks pat rezultatas kaip ir skaičiuojant pagal 1 punktą. Skaičiavimas turi būti atliekamas laikantis pajamų neapmokestinimo, išlaidų atskaitymo, pripažinimo ir vertinimo ir nuvertėjimo taisyklių, kaip nustatyta šioje direktyvoje.

8 straipsnis

Neapmokestinamosios pajamos

1. Į mokesčio bazę neįtraukiamos šios pajamos:
 - a) subsidijos, tiesiogiai susijusios su ilgalaikio turto, kurio nuvertėjimas skaičiuojamas pagal 30–40 straipsnius, įsigijimu, sukūrimu arba pagerinimu;
 - b) pajamos iš perleisto grupės turto, nurodyto 37 straipsnio 2 dalyje, įskaitant nepiniginių dovanų rinkos vertę;

- c) pajamos ir nuostoliai iš perleistų akcijų su sąlyga, kad mokesčio mokėtojas 12 mėnesių iki tokio perleidimo tiesiogiai išlaikė ne mažiau kaip 10 % įmonės kapitalo arba 10 % balsavimo teisių;
- d) gautas paskirstytasis pelnas, įskaitant nuslėptą paskirstytąjį pelną, su sąlyga, kad mokesčio mokėtojas bent 12 mėnesių nepertraukiamą laikotarpį tiesiogiai išlaikė ne mažiau kaip 10 % paskirstančiosios įmonės kapitalo arba 10 % balsavimo teisių [ir kad gautas pelnas buvo apmokestintas šaltinio valstybėje];
- e) mokesčio mokėtojo gaunamos nuolatinei buveinei priskirtinos pajamos valstybėje narėje, kurioje mokesčio mokėtojas yra rezidentas mokesčio tikslais.

2. 1 dalis netaikoma:

- a) pelnui ir nuostoliams, gautiems perleidus prekybai laikomas akcijas, kaip nurodyta 21 straipsnio 3 dalyje, [ir pelnui, gautam perleidus akcijas, kurias laiko gyvybės draudimo įmonės pagal 28 straipsnio b punktą];
- b) paskirstytajam pelnui, gautam iš prekybai laikomų akcijų, kaip nurodyta 21 straipsnio 4 dalyje, [ir gyvybės draudimo įmonių pagal 28 straipsnio c punktą gautą paskirstytąjį pelną]

9 straipsnis

Atskaitomos išlaidos

1. Atskaitomos tik tos išlaidos, kurios buvo patirtos dėl tiesioginių mokesčio mokėtojo veiklos interesų.
2. 1 dalyje nurodytos išlaidos apima visas pardavimo išlaidas ir visas išlaidas, atėmus atskaitomą pridėtinės vertės mokestį, kurias mokesčio mokėtojas patyrė siekdamas gauti pajamų arba jas užsitikrinti, įskaitant mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidas, mažesnes nei 1 000 EUR turto įsigijimo arba sukūrimo išlaidas bei išlaidas, patirtas dėl nuosavo kapitalo didinimo arba skolos veiklos reikmėms.
- [3. Be sumų, kurios pagal 2 dalį yra atskaitomos kaip išlaidos moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, ir su sąlyga, kad mokesčio mokėtojas tiesiogiai arba netiesiogiai nesinaudoja jokia lengvata jokia forma, suteikta bet kurios valstybės narės jos nacionalinės teisės aktais, tokių išlaidų moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai atžvilgiu, kiekvienu mokestiniu laikotarpiu mokesčio mokėtojas taip pat gali atskaityti papildomus 50 % tokių išlaidų, išskyrus su 33 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktuose ir 33 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktuose nurodytu turtu susijusias išlaidas, kurias jis patyrė tuo laikotarpiu.

Jeigu mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidos viršija 20 000 000 EUR, mokesčio mokėtojas gali atskaityti 25 % viršijančios sumos.

Nukrypdamas nuo pirmos pastraipos, mokesčio mokėtojas gali atskaityti papildomus [100 %] mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidų, jeigu jos neviršija 20 000 000 EUR, jeigu mokesčio mokėtojas atitinka visas šias sąlygas:

- a) jis yra nebiržinė įmonė, turinti mažiau kaip 50 darbuotojų, o jo metinė apyvarta ir (arba) bendras metinis balansas neviršija 10 000 000 EUR;
 - b) jis nėra registruotas ilgiau nei penkerius metus. Jeigu mokesčio mokėtojai netaikomas registravimo reikalavimas, galima laikyti, kad penkerių metų laikotarpis prasideda tada, kai įmonė pradeda vykdyti ekonominę veiklą arba kai jai pradedama taikyti prievolė mokėti mokesčius;
 - c) jis nesukurtas per susijungimą ar kitos formos verslo reorganizavimą;
 - d) jis neturi jokių asocijuotųjų įmonių, kaip nurodyta 56 straipsnyje;
 - e) jis tiesiogiai arba netiesiogiai nesinaudoja jokia lengvata jokia forma, suteikta bet kurios valstybės narės jos nacionalinės teisės aktais tokių išlaidų moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai atžvilgiu.]
4. Valstybės narės gali nustatyti, kad būtų atskaitomos labdaros įstaigoms teikiamos dovanos ir aukos.

10 straipsnis

Kiti atskaitomi straipsniai

Ilgalaikio turto nuvertėjimas, nurodytas 30–40 straipsniuose, atskaitomas.

Augimo ir investicijų skatinimo lengvata (AISL)

1. Šiame straipsnyje „AISL nuosavo kapitalo bazė“ – tam tikru mokestiniu laikotarpiu susidaręs mokesčio mokėtojo nuosavo kapitalo balansinės vertės ir jo dalyvavimo asocijuotųjų įmonių kapitale, kaip nurodyta 56 straipsnyje, balansinės vertės skirtumas.
2. Šiame straipsnyje „nuosavas kapitalas“:
 - a) kai mokesčio mokėtojas yra įmonė, iš viso:
 - i. pasirašytasis kapitalas;
 - ii. akcijų priedai;
 - iii. perkainojimo rezervas;
 - iv. rezervai:
 - privalomasis rezervas;
 - savų akcijų rezervas;
 - įmonės įstatuose numatyti rezervai;
 - kiti rezervai, įskaitant tikrosios vertės rezervą;
 - v. apskaitinis ankstesnių metų pelnas (nuostolis); ir
 - vi. apskaitinis finansinių metų pelnas (nuostolis).

Kai mokesčio mokėtojas yra nuolatinė buveinė, tai yra to mokesčio mokėtojo, kuris yra priskirtinas nuolatinei buveinei, nuosavas kapitalas.

3. Remiantis 1–6 dalimis, iš mokesčio mokėtojo mokesčio bazės atskaitoma suma, lygiavertė dėl AISL nuosavo kapitalo bazės padidėjimo gautoms nustatytoms pajamoms. Jeigu AISL nuosavo kapitalo bazė sumažėja, apmokestinama suma, lygiavertė dėl AISL nuosavo kapitalo bazės sumažėjimo gautoms nustatytoms pajamoms.
4.
 - a) Pirmuosius [dešimt] mokestinių laikotarpių, kai mokesčio mokėtojai taikomos šios direktyvos taisyklės, AISL nuosavo kapitalo bazės padidėjimas arba sumažėjimas skaičiuojami kaip AISL nuosavo kapitalo bazės atitinkamo mokestinio laikotarpio pabaigoje ir AISL nuosavos kapitalo bazės pirmo mokestinio laikotarpio, kai taikomos šios direktyvos taisyklės, pirmą dieną skirtumas.
 - b) Nukrypstant nuo 4 dalies a punkto, kai apskaičiavus AISL nuosavo kapitalo bazę gaunamas jos sumažėjimas, AISL nuosavo kapitalo bazės pokytis perskaičiuojamas neatsižvelgiant į apskaitinius nuostolius, kuriuos mokesčio mokėtojas patiria per pirmą mokestinį laikotarpį, kai taikomos šios direktyvos taisyklės. Jei taip perskaičiavus gaunamas AISL nuosavo kapitalo bazės padidėjimas, į jį neatsižvelgiama.
 - c) Pasibaigus pirmiesiems dešimčiai mokestinių laikotarpių, AISL nuosavo kapitalo bazės sumos orientacinis dydis, atskaitomas iš AISL nuosavo kapitalo bazės atitinkamo mokestinio laikotarpio pabaigoje, kasmet perkeliamas į priekį vienu mokestiniu laikotarpiu.
5. 3 dalyje nurodytos nustatytos pajamos yra lygiavertės euro zonos 10 metų vyriausybės lyginamųjų obligacijų pajamingumui prieš atitinkamą mokestinį laikotarpį einančių metų gruodžio mėn., kurį skelbia Europos Centrinis Bankas, padidintam rizikos priedo dviem procentiniais punktais. Jeigu metinio pajamingumo kreivė yra neigiama, taikoma dviejų procentų mažiausia riba.

6. Nukrypstant nuo 1–5 dalių, kai sudaromas susitarimas arba keli susitarimai, kurių pagrindinis tikslas – gauti mokestinės naudos pagal šį straipsnį, į AISL nuosavo kapitalo bazę neįtraukiama:
- a) grupės tarpusavio paskolos ir paskolos, susijusios su asocijuotosiomis įmonėmis, kaip nurodyta 56 straipsnyje;
 - b) grupės tarpusavio piniginiai įnašai ir įnašai natūra;
 - c) grupės tarpusavio turto ir dalyvavimo teisių perkėlimas;
 - d) seno kapitalo kategorijos keitimas į naujo kapitalo kategoriją, kai atliekamas likvidavimas ir kuriami startuoliai;
 - e) patronuojamųjų įmonių kūrimas;
 - f) įmonių, priklausančių asocijuotosioms įmonėms, (visos įmonės arba jos dalies) įsigijimas;
 - g) pinigų plovimo struktūros, derinančios palūkanų atskaitą ir sumažinimus taikant AISL;
 - h) gautinos paskolų finansavimo sumos didinimas asocijuotosioms įmonėms, palyginti su tokia gautina suma ataskaitinę datą.]

12 straipsnis

Neatskaitomi straipsniai

1. Nukrypstant nuo 9 ir 10 straipsnių, šie straipsniai yra neatskaitomi:
 - a) pelno paskirstymas, įskaitant nuslėptą pelno paskirstymą, ir nuosavo kapitalo arba skolos sumokėjimas;
 - b) 50 % reprezentacinių išlaidų. Valstybės narės gali nustatyti papildomus išlaidų, susijusių su gyvenimo būdu ar privačiu gyvenimu, atskaitymo apribojimus;
 - c) nepaskirstytųjų pajamų perkėlimas į rezervą, kuris yra įmonės nuosavo kapitalo dalis;
 - d) įmonių pelno mokestis ir panašūs pelno mokesčiai;
 - e) kyšiai ir kiti neteisėti mokėjimai;
 - f) baudos ir delspinigiai, įskaitant delspinigius už pavėluotus mokėjimus, kuriuos reikia sumokėti valdžios institucijai už teisės aktų pažeidimus;
 - g) išlaidos, kurias mokesčio mokėtojas patiria siekdamas gauti pajamų, kurios yra neapmokestinamos arba būtų neapmokestinamos tuo mokestiniu laikotarpiu pagal 8 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktus, ir nuostoliai iš perleistų akcijų, nurodyti 8 straipsnio 1 dalies c punkte. Valstybės narės gali nustatyti fiksuoto dydžio išlaidas, susijusias su tokiomis neapmokestinamomis pajamomis, tačiau fiksuotoji suma negali viršyti 5 % šių pajamų;
 - h) dovanos asmenims, kurie nėra mokesčio mokėtojo darbuotojai. Neatskaitymo taisyklė netaikoma, jei daiktų, dovanotų gavėjui finansiniais metais, įsigijimo ar sukūrimo išlaidos neviršija iš viso 50 EUR;

- i) dovanos ir aukos, išskyrus nurodytas 9 straipsnio 4 dalyje;
 - j) ilgalaikio turto įsigijimo arba sukūrimo išlaidos arba išlaidos, susijusios su jo pagerinimu, kurios yra atskaitomos pagal 10 ir 18 straipsnius, išskyrus su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra susijusias išlaidas. 33 straipsnio 1 dalies a punkte ir 33 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytos išlaidos nelaikomos su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra susijusiomis išlaidomis;
 - k) bankų padaryti metiniai įnašai pagal Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą ir Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamentą;
 - l) nuostoliai, kuriuos patiria nuolatinė buveinė trečiojoje šalyje;
 - m) sutvarkytų atsargų ir materialiojo turto balansinė vertė, kai nėra tinkamai dokumentuotų verslo priežasčių.
2. Valstybės narės gali numatyti galimybę atskaityti 1 dalies k punkte nurodytus metinius įnašus.

13 straipsnis

Palūkanų ribojimo taisyklė

1. Atskaitoma skolinimosi išlaidų suma, neviršijanti iš palūkanų arba kitų iš finansinio turto gaunamų mokesčio mokėtojo apmokestinamųjų pajamų sumos.
2. Atskaitomos didesnės skolinimosi išlaidos tuo mokestiniu laikotarpiu, kuriuo jos buvo patirtos, neviršijančios 30 % mokesčio mokėtojo pajamų neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) arba neviršijančios 3 000 000 EUR sumos, priklausomai nuo to, kuri suma yra didesnė.

Kai grupė yra laikoma mokesčio mokėtoju pagal 6 straipsnį, didesnės skolinimosi išlaidos ir EBITDA apskaičiuojamos visos grupės lygmeniu. 3 000 000 EUR suma taip pat taikoma visai grupei.

3. EBITDA apskaičiuojamos prie mokesčių mokėtojo mokesčio bazės vėl pridedant pagal mokesčius patikslintas didesnių skolinimosi išlaidų sumas, taip pat pagal mokesčius patikslintas nusidėvėjimo ir amortizacijos sumas. Neapmokestinamos pajamos į mokesčio mokėtojo EBITDA neįtraukiamos.
4. Nukrypstant nuo 2 dalies, kai mokesčio mokėtojas laikomas savarankiška įmone, jis turi teisę visiškai atskaityti didesnes skolinimosi išlaidas. Savarankiška įmonė – mokesčio mokėtojas, nepriklausantis finansinės atskaitomybės tikslais konsoliduotai grupei ir neturintis asocijuotųjų įmonių arba nuolatinių buveinių.
5. Nukrypstant nuo 2 dalies, didesnės skolinimosi išlaidos visiškai atskaitomos, jeigu jos susijusios su:
 - a) paskolomis, suteiktomis anksčiau nei [politinio susitarimo dėl šios direktyvos data], išskyrus visus vėlesnius tų paskolų sąlygų pakeitimus;
 - [b) paskolomis, kurios naudojamos ilgalaikiams viešosios infrastruktūros projektams finansuoti, kai projekto vykdytojas, skolinimosi išlaidos, turtas ir pajamos yra Sąjungoje.

b punkte „ilgalaikis viešosios infrastruktūros projektas“ – projektas, kurio tikslas yra sukurti, modernizuoti, valdyti arba prižiūrėti didelės apimties turtą, kurį valstybė narė laiko svarbiu bendrajam viešajam interesui.

Kai taikomas b punktas, bet kokios pajamos, gautos iš ilgalaikio viešosios infrastruktūros projekto, į mokesčio mokėtojo EBITDA neįtraukiamos.]

[5a. Kai mokesčio mokėtojas yra finansinės atskaitomybės tikslais konsoliduotos grupės narys, jam gali būti suteikta teisė visiškai atskaityti didesnes skolinimosi išlaidas, jei jis gali įrodyti, kad jo nuosavo kapitalo ir viso turto santykis yra lygus atitinkamam grupės santykiui arba didesnis, jei įvykdomos šios sąlygos:

- i) laikoma, kad mokesčio mokėtojo nuosavo kapitalo ir viso turto santykis yra lygus atitinkamam grupės santykiui, jeigu mokesčio mokėtojo nuosavo kapitalo ir viso turto santykis yra iki dviejų procentinių punktų mažesnis; ir
- ii) visas turtas ir įsipareigojimai vertinami taikant tą patį metodą kaip ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose.]

6. Didesnės skolinimosi išlaidos, kurių negalima atskaityti konkrečiu mokestiniu laikotarpiu, perkeliama be laiko apribojimo.

[6a. Mokesčio mokėtojo valstybė narė numato taisykles dėl nepanaudoto palūkanų pajėgumo perkėlimo iki penkerių metų.]

[7. 1–6 dalys netaikomos finansų įmonėms, įskaitant tas, kurios priklauso konsoliduotai grupei finansinės atskaitomybės tikslais.]

14 straipsnis

Akcininkams, tiesioginiams šių akcininkų giminaičiams arba asocijuotosioms įmonėms suteikta nauda

Akcininkui, kuris yra fizinis asmuo, arba kitam asmeniui, asmeniškai susijusiam su akcininku, arba asocijuotosioms įmonėms, kaip nurodyta 56 straipsnyje, suteikta nauda nelaikoma atskaitomomis išlaidomis arba pajamos yra atitinkamai padidinamos, jei tokia nauda būtų nesuteikiama nepriklausomai trečiajai šaliai.

III SKYRIUS

LAIKO IR DYDŽIO NUSTATYMAS

15 straipsnis

Bendrieji principai

Pajamos ir išlaidos, taip pat visi kiti atskaitomi straipsniai pripažįstami mokestiniu laikotarpiu, kuriuo jie susikaupia arba atsiranda, jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip.

16 straipsnis

Pajamų susikaupimas

1. Pajamos susikaupia tuo metu, kai atsiranda teisė jas gauti ir kai jas galima patikimai įvertinti, nepriklausomai nuo to, ar atitinkamos sumos buvo iš tikrųjų sumokėtos.
2. Iš prekybos prekėmis gautos pajamos laikomos susikaupusiomis pagal 1 dalį, kai yra įvykdytos šios sąlygos:
 - a) mokesčio mokėtojas perduoda pirkėjui parduotų prekių nuosavybę;
 - b) mokesčio mokėtojas neišlaiko faktinės parduotų prekių kontrolės;
 - c) pajamų suma gali būti patikimai įvertinta;
 - d) tikėtina, kad mokesčio mokėtojas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą;
 - e) su sandoriu susijusios patirtos ar būsimos išlaidos gali būti patikimai įvertintos.

3. Pajamos, gautos teikiant paslaugas, laikomos susikaupusiomis, jeigu tos paslaugos buvo suteiktos ir kai yra įvykdytos šios sąlygos:
- a) pajamų suma gali būti patikimai įvertinta;
 - b) tikėtina, kad teikėjas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą;
 - c) sandorio įvykdymo lygis gali būti patikimai įvertintas mokestinio laikotarpio pabaigoje;
 - d) su sandoriu susijusios patirtos ar būsimos išlaidos gali būti patikimai įvertintos.

Jeigu nesilaikoma a–d punktuose nustatytų kriterijų, pajamos, gautos teikiant paslaugas, laikomos susikaupusiomis tik tiek, kiek jos gali būti susietos su atskaitomomis išlaidomis.

4. Jeigu mokesčio mokėtojas gauna pajamų iš mokėjimų, kuriuos numatoma vykdyti keliais etapais, jos laikomos susikaupusiomis, kai tampa mokėtina kiekviena atskira dalinė įmoka.

17 straipsnis

Atskaitomų išlaidų atsiradimas

Atskaitomos išlaidos atsiranda tuo metu, kai yra įvykdytos visos šios sąlygos:

- a) atsiranda įpareigojimas atlikti mokėjimą; jeigu išlaidas sudaro mokesčio mokėtojo atliekami mokėjimai keliais etapais, įpareigojimas atlikti mokėjimą atsiranda tada, kai tampa mokėtina kiekviena atskira dalinė įmoka;
- b) įpareigojimo sumą galima nustatyti kiekybiškai;
- c) prekybos prekėmis atveju, kai mokesčio mokėtojai perduodama su prekių nuosavybe susijusi reikšminga rizikos dalis ir nauda, o paslaugų teikimo atveju – kai jos mokesčio mokėtojai yra suteiktos.

18 straipsnis

Su nenuvertėjančiu turtu susijusios išlaidos

38 straipsnyje nurodyto ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo arba sukūrimo išlaidos arba išlaidos šiam turtui pagerinti atskaitomos mokestiniu laikotarpiu, kuriuo šis turtas perleistas, jeigu pajamos iš perleisto turto įtraukiamos į mokesčio bazę.

19 straipsnis

Atsargos ir nebaigti gaminiai

1. Bendra mokestinio laikotarpio atskaitomų išlaidų suma padidinama atsargų ir nebaigtų gaminių verte mokestinio laikotarpio pradžioje ir sumažinama atsargų ir nebaigtų gaminių verte to paties mokestinio laikotarpio pabaigoje, išskyrus atsargas ir nebaigtus gaminius, susijusius su 22 straipsnyje nurodytomis ilgalaikėmis sutartimis.
2. Atsargų ir nebaigtų gaminių savikaina nustatoma naudojant principo „pirmas į, pirmas iš“ ir „paskutinis į, pirmas iš“ metodą arba išlaidų svertinio vidurkio metodą.
3. Atsargų ir nebaigtų gaminių, į kuriuos įtraukti elementai, kurie vieni kitų paprastai nepakeičia, bei atitinkamai pagamintų prekių arba suteiktų paslaugų, išskaidytų konkrečioms projektams, savikaina nustatoma atskirai.
4. Mokesčio mokėtojas naudoja tą patį visų panašaus pobūdžio ir paskirties atsargų ir nebaigtų gaminių vertinimo metodą.

Atsargų ir nebaigtų gaminių savikaina apima visas įsigijimo išlaidas, tiesiogines perdirbimo išlaidas ir kitas tiesiogines išlaidas, patirtas vežant atsargas ir nebaigtus gaminius į jų buvimo vietą ir suteikiant jiems būklę, nustatytą atitinkamu mokestiniu laikotarpiu.

Savikaina nurodoma be atskaitomo pridėtinės vertės mokesčio.

Mokesčio mokėtojas, kuris netiesiogines išlaidas įtraukė į atsargų ir nebaigtų gaminių vertinimą prieš pradedant taikyti šios direktyvos nuostatas, gali ir toliau taikyti netiesioginių išlaidų metodą.

5. Atsargos ir nebaigti gaminiai vertinami paskutinę mokestinio laikotarpio dieną pagal savikainą arba grynąją galimo realizavimo vertę (mažesniąją iš jų).

Grynoji galimo realizavimo vertė – apskaičiuota pardavimo kaina įprastinės veiklos metu, atėmus apskaičiuotas pagaminimo išlaidas ir apskaičiuotas pardavimo išlaidas.

20 straipsnis

Vertinimas

1. Mokesčio bazė apskaičiuojama remiantis šiais elementais:
 - a) piniginiu atlygiu už sandorį, pavyzdžiui, parduotų prekių arba suteiktų paslaugų kaina;
 - b) rinkos vertė, kai atlygis už sandorį visiškai arba iš dalies nepiniginis;
 - c) rinkos vertė, jeigu gaunama nepiniginė dovana;
 - d) prekybai laikomo finansinio turto ir įsipareigojimų rinkos vertė.
2. Mokesčio bazė, į kurią įtraukiamos pajamos ir išlaidos, apskaičiuojama eurai per mokestinį laikotarpį arba paskutinę mokestinio laikotarpio dieną pagal metinį vidutinį Europos centrinio banko nustatytą kalendorinių metų valiutos keitimo kursą arba, jeigu mokestinis laikotarpis nesutampa su kalendoriniais metais, pagal per visą mokestinį laikotarpį kasdien Europos centrinio banko skelbiamų kursų vidurkį.
3. 2 dalis netaikoma mokesčio mokėtojams valstybėse narėse, neįsivedusiose euro.

21 straipsnis

Prekybai laikomos finansinės priemonės (prekybos knyga)

1. Finansinė priemonė laikoma prekybai laikoma finansine priemone, jeigu:
 - a) ji įgyjama arba prisiimama pirmiausia siekiant 12 kalendorinių mėnesių laikotarpiu ją parduoti arba perpirkti;
 - b) ji yra bendrai valdomų nustatytų finansinių priemonių, įskaitant išvestines finansines priemones, portfelio dalis ir yra įrodymų, kad jos neseniai buvo panaudotos trumpalaikio pobūdžio pelnui gauti.
2. Nukrypstant nuo 16 ir 17 straipsnių, prekybai laikomos finansinės priemonės rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinio laikotarpio pradžioje arba pirkimo dieną, jei pastaroji data yra vėlesnė, ir jų rinkos vertės, apskaičiuotos to paties mokestinio laikotarpio pabaigoje, skirtumas įtraukiamas į to mokestinio laikotarpio mokesčio bazę.
3. Pajamos, gautos perleidžiant prekybai laikomą finansinę priemonę, pridedamos prie mokesčio bazės. Tos priemonės rinkos vertė mokestinio laikotarpio pradžioje arba pirkimo dieną, jei ši data vėlesnė, atskaitoma iš mokesčio bazės.
4. Jei paskirstytas pelnas gaunamas už prekybai laikomą dalyvavimo dalį, 8 straipsnio d punkte nurodyta įtraukimo į mokesčio bazę išimtis netaikoma.

5. Nukrypstant nuo 8 straipsnio c punkto, finansinės priemonės, kuri nebelaikoma prekybai, bet tebelaikoma kaip ilgalaikis turtas, rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinio laikotarpio pradžioje arba pirkimo dieną, jei ši data yra vėlesnė, ir jos rinkos vertės, apskaičiuotos to paties mokestinio laikotarpio pabaigoje, skirtumas įtraukiamas į to mokestinio laikotarpio mokesčio bazę.

Nukrypstant nuo 8 straipsnio c punkto, finansinės priemonės, kuri nebelaikoma kaip ilgalaikis turtas, bet tebelaikoma prekybai, rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinio laikotarpio pradžioje arba pirkimo dieną, jei ši data yra vėlesnė, ir jos rinkos vertės, apskaičiuotos to paties mokestinio laikotarpio pabaigoje, skirtumas įtraukiamas į to mokestinio laikotarpio mokesčio bazę.

Finansinės priemonės rinkos vertė mokestinio laikotarpio, per kurį ilgalaikis turtas tapo prekybai laikoma priemone ir atvirkščiai, pabaigoje taip pat laikoma rinkos verte kitų metų po pasikeitimo pradžioje.

6. 8 straipsnio c punkte nurodytas laikotarpis prasideda arba yra pertraukiamas tada, kai finansinė priemonė nebelaikoma prekybai ir nebėra ilgalaikis turtas.

22 straipsnis

Ilgalaikės sutartys

1. Ilgalaikė sutartis yra tokia sutartis, kuri atitinka visas šias sąlygas:
 - a) yra sudaryta dėl gamybos, instaliavimo ar statybos darbų arba dėl paslaugų teikimo;
 - b) jos terminas yra ilgesnis arba tikėtina, kad bus ilgesnis negu 12 mėnesių.
2. Nukrypstant nuo 16 straipsnio, su ilgalaikė sutartimi susijusių pajamų suma laikoma susikaupusia, kai ji atitinka atitinkamu mokestiniu laikotarpiu įvykdytą ilgalaikės sutarties dalį. Ilgalaikės sutarties įvykdymo procentinė dalis nustatoma atsižvelgiant į tų metų išlaidų ir bendrą apskaičiuotų išlaidų santykinę dalį.
3. Išlaidos, susijusios su ilgalaikėmis sutartimis, atskaitomos tuo mokestiniu laikotarpiu, kuriuo jos patiriamos.

23 straipsnis

Atidėjiniai

1. Nukrypstant nuo 17 straipsnio, jeigu mokestinio laikotarpio pabaigoje nustatoma, kad mokesčio mokėtojas turi teisinį arba pagrįstai tikėtiną įsipareigojimą, atsirandantį dėl vykdomos veiklos arba sandorių tuo arba ankstesniais mokestiniais laikotarpiais, bet kokia suma, susidariusi dėl to įsipareigojimo, kurią galima patikimai apskaičiuoti, atskaitoma, jeigu tikimasi, kad galiausiai padengus šią sumą bus gautos atskaitomos išlaidos.

Šiame straipsnyje teisinis įsipareigojimas gali atsirasti dėl:

- a) sutarties;
- b) teisės akto;
- c) bendro pobūdžio arba konkrečiam mokesčio mokėtojų skirtu administracinio akto;
- d) kitų teisės normų.

Jeigu įsipareigojimas susijęs su veikla arba sandoriu, kuris tęsis būsimais mokestiniais laikotarpiais, atidėjiniai paskirstomi proporcingai numatyta veiklos arba sandorio trukmei.

Pagal šio straipsnio nuostatas atidėjiniai peržiūrimi ir patikslinami kiekvieno mokestinio laikotarpio pabaigoje. Būsimais mokestiniais laikotarpiais apskaičiuojant mokesčio bazę atsižvelgiama į sumas, kurios pagal šį straipsnį jau buvo atskaitytos.

2. 1 dalyje nurodyta patikimai apskaičiuota suma yra numatytos išlaidos, kurių reikia esamiems teisiniams įsipareigojimams įvykdyti iki mokestinio laikotarpio pabaigos, su sąlyga, kad apskaičiavimas grindžiamas visais svarbiais veiksniais, įskaitant įmonės, grupės arba pramonės šakos ankstesnę patirtį. Apskaičiuojant atidėjinių sumą taikomos šios nuostatos:

- a) atsižvelgiama į visą riziką ir neapibrėžtumą, tačiau neapibrėžtumu perteklinių atidėjinių sudarymas nepateisinamas;
- b) jeigu atidėjinių terminas yra 12 mėnesių arba ilgesnis ir nėra sutartos diskonto normos, atidėjiniai diskontuojami pagal euro zonos 10 metų vyriausybės lyginamųjų obligacijų pajamingumą prieš atitinkamą mokestinį laikotarpį einančių metų gruodžio mėn., kurį skelbia Europos Centrinis Bankas, padidintą rizikos priedo dviem procentiniais punktais;

- c) atsižvelgiama į būsimus įvykius, kai jie pagrįstai gali įvykti;
- d) atsižvelgiama į būsimą naudą, tiesiogiai susijusią su įvykiu, dėl kurio daromi atidėjiniai.

3. Atidėjiniai neatskaitomi dėl:

- a) nenumatytų nuostolių;
- b) būsimų išlaidų padidėjimo.

24 straipsnis

Pensijos

- 1. Valstybė narė gali numatyti pensijų atidėjinių atskaitymą.
- 2. Šio straipsnio tikslais pensijų atidėjiniai – ilgalaikis kapitalo kaupimas aiškiu tikslu apsirūpinti pajamomis išėjus į pensiją su ribotomis galimybėmis atsisakyti kaupimo nesusėjus terminui.

Blogų skolų atskaitymas

1. Leidžiama atskaityti būsimas blogas skolas, jeigu yra įvykdytos šios sąlygos:
 - a) mokesčio laikotarpio pabaigoje mokesčio mokėtojas ėmėsi visų pagrįstų priemonių, nurodytų šio straipsnio 2 dalyje, mokėjimui atlikti ir tikėtina, kad nebus galima grąžinti visos skolos arba jos dalies, arba mokesčio mokėtojas turi daug vienerių gautinų sumų, kurios visos turi būti gautos iš to paties verslo veiklos sektoriaus, ir gali patikimai apskaičiuoti būsimų blogų skolų sumą procentais su sąlyga, kad kiekvienos vienodos gautinos sumos vertė yra mažesnė nei 0,1 % visų vienodų gautinų sumų vertės. Kad vertė būtų patikimai apskaičiuota, mokesčio mokėtojas atsižvelgia į visus susijusius veiksnius, įskaitant patirtį;
 - b) nei skolininkas, nei mokesčio mokėtojas nėra asocijuotosios įmonės, kaip nurodyta 56 straipsnyje. Jeigu skolininkas yra fizinis asmuo, jis, jo sutuoktinis arba (registruotas) partneris, pagal tiesiąją giminystės liniją tėvai ir protėviai arba palikuonys, broliai ir seserys arba jų pagal tiesiąją giminystės liniją tėvai ir protėviai arba palikuonys negali dalyvauti mokesčio mokėtojo valdyme arba kontrolėje arba tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauti jo kapitalo valdyme, kaip nurodyta 56 straipsnyje;
 - c) kai bloga skola siejama su pirkėjų įsiskolinimu, skolą atitinkanti suma į mokesčio bazę įtraukiama kaip pajamos.

2. Nustatant, ar imtasi visų pagrįstų priemonių, kad būtų atliktas mokėjimas, atsižvelgiama į a–c punktuose išvardytus elementus su sąlyga, kad jie grindžiami šiais objektyviais įrodymais:
 - a) ar išieškojimo išlaidos neproporcingos skolai arba
 - b) ar yra kokių nors sėkmingo išieškojimo perspektyvų, įskaitant atvejus, kai skolininkas buvo paskelbtas nemokiu, pradėti teisiniai veiksmai arba ar buvo kreiptasi į skolų išieškotoją, arba
 - c) ar esamomis aplinkybėmis pagrįsta tikėtis, kad mokesčio mokėtojas imsis išieškojimo.
3. Jeigu apmokamas anksčiau kaip bloga skola atskaitytas mokėjimo reikalavimas, susigražinta suma pridedama prie apmokėjimo metų mokesčio bazės.

26 straipsnis

Rizikos draudimas

1. Iš rizikos draudimo priemonės gautas pelnas ir nuostoliai, atsirandantys dėl vertinimo arba perleidimo veiksmų, vertinami taip pat kaip atitinkamas apdrausto objekto pelnas ir nuostoliai. Rizikos draudimo ryšys yra, kai įvykdytos abi šios sąlygos:
 - a) rizikos draudimo ryšys oficialiai nustatytas ir iš anksto patvirtintas dokumentais;
 - b) tikimasi, kad rizikos draudimas bus labai veiksmingas, ir veiksmingumą galima patikimai nustatyti.

2. Jeigu rizikos draudimo ryšys yra pertraukiamas arba jau turima finansinė priemonė vėliau yra laikoma rizikos draudimo priemone ir dėl to taikoma skirtinga apmokestinimo tvarka, naujos rizikos draudimo priemonės vertės, nustatomos pagal 20 straipsnį mokestinio laikotarpio pabaigoje, ir rinkos vertės to paties mokestinio laikotarpio pradžioje skirtumas įtraukiamas į mokesčio bazę.

Rizikos draudimo priemonės rinkos vertė mokestinio laikotarpio, per kurį tai priemonei imta taikyti skirtingą apmokestinimo tvarką, pabaigoje sutampa su jos rinkos verte kitų metų po pasikeitimo pradžioje.

28 straipsnis

Draudimo įmonės

Draudimo įmonėms, kurioms leidžiama vykdyti veiklą valstybėje narėje pagal 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II)¹¹ taikomos šios papildomos taisyklės:

- a) į mokesčio bazę įtraukiamas turto, į kurį investuojama gyvybės draudėjo naudai su investicine rizika ir kurį turi gyvybės draudimo įmonės, rinkos vertės, nustatytos to paties mokestinio laikotarpio pabaigoje ir pradžioje, arba užbaigus pirkimą, jeigu jis atliktas vėliau, skirtumas;
- b) į mokesčio bazę įtraukiamas turto, į kurį investuojama gyvybės draudėjo naudai su investicine rizika ir kurį turi gyvybės draudimo įmonės, rinkos vertės, nustatytos perleidimo metu ir mokestinio laikotarpio pradžioje, arba užbaigus pirkimą, jeigu jis atliktas vėliau, skirtumas;

¹¹ OL L 335, 2009 12 17, p. 1.

- c) į mokesčio bazę įtraukiamas paskirstytas pelnas, gyvybės draudimo įmonių gautas iš investicijų, kurios padarytos gyvybės draudėjo naudai su investicine rizika ir kurias turi gyvybės draudimo įmonės;
- d) draudimo įmonių techniniai atidėjiniai atskaitomi. Šių atidėjinių apskaičiavimo taisyklės nustatomos nacionalinėje teisėje. Atskaitomos sumos peržiūrimos ir patikslinamos kiekvieno mokestinio laikotarpio pabaigoje. Apskaičiuojant mokesčio bazę būsimais mokestiniais laikotarpiais atsižvelgiama į sumas, kurios jau buvo atskaitytos.

IV SKYRIUS

ILGALAIKIO TURTO NUVERTĖJIMAS

30 straipsnis

Ilgalaikio turto registras

1. Kiekvieno ilgalaikio turto įsigijimo, sukūrimo arba pagerinimo išlaidos, kartu nurodant naudojimo pradžios po įsigijimo, sukūrimo arba pagerinimo datą, į ilgalaikio turto registrą įrašomos atskirai.
2. Kai ilgalaikis turtas perleidžiamas, ilgalaikio turto registre užregistruojama išsami informacija apie perleidimą, įskaitant perleidimo datą, ir visos pajamos ar kompensacijos, gautos už turto perleidimą.

3. Ilgalaikio turto registras tvarkomas taip, kad jame būtų pakankamai informacijos mokesčio bazei apskaičiuoti ir kad jame būtų nurodyta bent:
- turto paskirtis;
 - naudojimo pradžios mėnuo;
 - nuvertėjimo bazė;
 - naudingo tarnavimo laikas pagal 33 straipsnį;
 - einamuoju mokestiniu laikotarpiu sukauptas nuvertėjimas;
 - iš viso sukauptas nuvertėjimas;
 - nuvertėjimo bazė, neįskaičius iš viso sukaupto nuvertėjimo ir išskirtinio vertės sumažėjimo;
 - nuvertėjimo įtraukimo į mokesčių deklaraciją skaičiavimo nutraukimo arba atnaujinimo mėnuo;
 - perleidimo mėnuo.

31 straipsnis

Nuvertėjimo bazė

1. Nuvertėjimo bazę sudaro išlaidos, tiesiogiai susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, sukūrimu arba pagerinimu. Atskaitomas pridėtinės vertės mokestis į šias išlaidas neįskaičiuojamas. Į ilgalaikio turto įsigijimo, sukūrimo arba pagerinimo išlaidas palūkanos neįskaičiuojamos.
2. Dovanoto ilgalaikio turto nuvertėjimo bazė yra į pajamas įtraukta jo rinkos vertė.

3. Nuvertėjančio ilgalaikio turto nuvertėjimo bazė mažinama bet kokios [viešosios] subsidijos suma, tiesiogiai susijusia su turto įsigijimu, sukūrimu arba pagerinimu, kaip nurodyta 8 straipsnio a punkte.
4. Į ilgalaikio turto, kuris nebuvo naudojamas ilgiau kaip 12 mėnesių dėl ne nuo mokesčio mokėtojo nepriklausančių priežasčių, nuvertėjimą neatsižvelgiama.

Nuvertėjimas nebeskaičiuojamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį baigėsi pirmame sakinyje nurodytas laikotarpis, ir atnaujinamas nuo mėnesio, einančio po 12 mėnesių laikotarpio nuo to mėnesio, kurį turtas buvo vėl pradėtas naudoti, pabaigos.

32 straipsnis

Teisė apskaičiuoti nuvertėjimą

1. Pagal 3 dalį nuvertėjimą atskaito ekonominis savininkas.
2. Sutarčių, pagal kurias ekonominė ir teisinė nuosavybė nesutampa, atveju ekonominis savininkas turi teisę iš savo mokesčio bazės atskaityti įmokos palūkanų elementą, nebent tas elementas būtų įtrauktas į teisinio savininko mokesčio bazę.
3. Jeigu turto ekonominio savininko negalima nustatyti, nuvertėjimą turi teisę atskaityti teisinis savininkas. Išperkamosios nuomos sutarčių atveju išperkamosios nuomos įmokos palūkanų ir kapitalo elementai įtraukiami į teisinio savininko mokesčio bazę ir juos atskaito nuomininkas.
4. Mokestiniu laikotarpiu ilgalaikio turto nuvertėjimą gali apskaičiuoti ne daugiau kaip vienas mokesčio mokėtojas, nebent teisinės arba ekonominės nuosavybės teisė priklauso keliems mokesčio mokėtojams arba jei pasikeitė turto ekonominis arba teisinis savininkas.
5. Mokesčio mokėtojas negali atsisakyti skaičiuoti nuvertėjimo.

[6. Taryba, vieningai sprendama dėl Komisijos pasiūlymo, priima:

- a) nuomos įmokų kapitalo ir palūkanų elementų apskaičiavimo tvarką;
- b) nuomojamo turto nuvertėjimo bazės apskaičiavimo tvarką.]

33 straipsnis

Atskirai nuvertėjantis turtas

1. Nedarant poveikio 2 daliai ir 37 bei 38 straipsniams, ilgalaikio turto nuvertėjimas apskaičiuojamas atskirai per jo naudingo tarnavimo laiką pagal tiesinį metodą. Nustatomas toks ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas:
 - a) komercinių pastatų, biurų, kitų pastatų ir bet kokios kitos rūšies nekilnojamojo turto, naudojamo verslui, išskyrus pramoninius pastatus ir struktūras – 40 metų;
 - b) pramoninių pastatų ir struktūrų – 25 metai;
 - c) ilgo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus a ir b punktuose nurodytą turtą – 15 metų;
 - d) vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto – 8 metai;
 - e) trumpo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto – 5 metai;
 - f) ilgalaikio nematerialiojo turto, įskaitant įsigytą prestižą – laikotarpis, per kurį turtas teisiškai apsaugotas arba į kurį suteikiama teisė, arba, jeigu to laikotarpio negalima nustatyti – 15 metų.

2. Naudotų pastatų ir kitų rūšių nekilnojamojo turto, naudoto ilgo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto, naudoto vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto, naudoto trumpo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto ir naudoto ilgalaikio nematerialiojo turto nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal šias taisykles:
- a) naudotų komercinių pastatų, biurų arba kitų pastatų ir bet kokios kitos rūšies nekilnojamojo turto, naudojamo verslui, išskyrus pramoninius pastatus ir struktūras – 40 metų, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 40 metų; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnę laiką;
 - b) naudotų pramoninių pastatų ir struktūrų – 25 metai, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 25 metai; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnę laiką;
 - c) naudoto ilgo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus a ir b punktuose nurodytą turtą – 15 metų, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 15 metų; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnę laiką;
 - d) naudoto vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto – 8 metai, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 8 metai; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnę laiką;

- e) naudoto trumpo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto – 5 metai, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 5 metai; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnę laiką;
- f) naudoto ilgalaikio nematerialiojo turto – 15 metų, jeigu negalima nustatyti likusio laikotarpio, per kurį taikoma teisinė turto apsauga arba per kurį į jį suteikiama teisė; tokiu atveju jis nuvertėja per tą laikotarpį.

34 straipsnis

Laiko nustatymas

1. Nuvertėjimas atskaitomas kas mėnesį, pradedant ilgalaikio turto naudojimo pradžios mėnesį. Perleidimo mėnesį nuvertėjimas neatskaitomas.
2. Perleisto ilgalaikio turto arba ilgalaikio turto, sugadinto taip, kad jo nebegalima naudoti verslui, vertė mokesčio tikslais ir su tuo turtu susijusio pagerinimo išlaidų vertė mokesčio tikslais atskaitoma nuo perleidimo arba sugadinimo mėnesio mokesčio bazės.

35 straipsnis

Pakeitimo turtui taikoma reinvestavimo nuolaida

1. Kai pajamos iš perleidžiamo (įskaitant žalos atlyginimą) atskirai nuvertėjančio turto arba žemės iki antro mokestinio laikotarpio, einančio po mokestinio laikotarpio, kuriuo įvyko perleidimas, pabaigos turi būti reinvestuotos į panašų turtą, kuris naudojamas tokiu pačiu verslo tikslu, mokesčio mokėtojas gali atskaityti sumą, kuria tokios pajamos viršija perleisto turto vertę mokesčio tikslais turto perleidimo mokestiniu laikotarpiu. Pakeitimo turto nuvertėjimo bazė sumažinama tokia pačia suma.

Turtas, kuris perleidžiamas savanoriškai, turi priklausyti nuosavybės teise ne trumpesnę negu trejų metų laikotarpį iki perleidimo.

2. 1 dalyje nurodytą pakeitimo turtą galima įsigyti mokestiniu laikotarpiu iki perleidimo. Jeigu pakeitimo turtas neįsigijamas iki antro mokestinio laikotarpio, einančio po metų, kuriais įvyko perleidimas, pabaigos ir išskyrus *force majeure* atvejus, perleidimo metais atskaitoma suma, padidinta [10 %], pridedama prie mokesčio bazės antrą mokestinį laikotarpį po perleidimo.

36 straipsnis

Pagerinimo išlaidų nuvertėjimas

1. Pagerinimo išlaidų nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal ilgalaikiam turtui, kuris buvo pagerintas, taikytinas taisyklės taip, lyg jos būtų susijusios su naujai įgytu ilgalaikiu turtu, įskaitant jo naudingo tarnavimo laiką pagal 33 straipsnio 1 dalies a–e punktus. Nepaisant šios nuostatos, su išsinuomotu turtu susijusių pagerinimo išlaidų nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal 32 straipsnį ir 33 straipsnio 2 dalies a–e punktus.
2. Jeigu mokesčio mokėtojas įrodo, kad apskaičiuotas likęs atskirai nuvertėjančio ilgalaikio turto naudingas tarnavimo laikas yra trumpesnis negu 33 straipsnio 1 dalies a–e punktuose nurodytas naudingas turto tarnavimo laikas, apskaičiuojamas šio trumpesnio laikotarpio turto pagerinimo išlaidų nuvertėjimas.

37 straipsnis

Bendras grupės turtas

1. Valstybės narės gali pasirinkti numatyti, kad 33 straipsnio 1 dalies e punkte ir 2 dalies e punkte nurodytas ilgalaikis turtas būtų nuvertinamas kartu kaip bendras grupės turtas pagal metinę 25 % nuvertėjimo bazės normą.
2. Bendro grupės turto nuvertėjimo bazė mokestinio laikotarpio pabaigoje yra jo vertė mokesčio tikslais ankstesnio mokestinio laikotarpio pabaigoje, patikslinta dėl turto, kuris atitinkamu mokestiniu laikotarpiu įtraukiamas į bendrą grupės turtą arba iš jo išbraukiamas. Turto įsigijimo, sukūrimo arba pagerinimo išlaidos prie nuvertėjimo bazės pridedamos, o pajamos iš perleisto turto ir bet kokia gauta kompensacija už turto nuostolį arba sunaikinimą iš nuvertėjimo bazės atimamos.
3. Jeigu pagal 2 dalį apskaičiuota nuvertėjimo bazė yra neigiama suma, pridedama tokia suma, kad nuvertėjimo bazė būtų nulis. Ta pati suma pridedama prie mokesčio bazės.

38 straipsnis

Nenuvertėjantis turtas

Nenuvertėjantis turtas:

- a) ilgalaikis materialusis turtas, kuris nesusidėvi ir nepasensta, pavyzdžiui, žemė, vaizduojamosios dailės kūriniai, antikvariniai daiktai arba juvelyriniai dirbiniai;
- b) finansinis turtas, išskyrus prekybai laikomą finansinį turtą.

39 straipsnis

Išskirtinis vertės sumažėjimas

1. Mokesčio mokėtojas, kuris įrodo, kad ilgalaikio materialiojo turto vertė mokestinio laikotarpio pabaigoje sumažėjo dėl *force majeure* arba trečiųjų šalių nusikalstamos veiklos, iš mokesčio bazės gali atskaityti sumą, lygiavertę vertės sumažėjimui. Tačiau toks atskaitymas negalimas, jeigu tai yra turtas, kurį perleidus gautos pajamos neapmokestinamos.
2. Jeigu ilgalaikio materialiojo turto vertė vėliau padidėja, padidėjimą atitinkanti suma pridedama prie mokesčio bazės tais metais, kuriais ta vertė padidėjo. Tačiau susumavus tokį pridėjimą arba pridėjimus, gauta suma neviršija iš pradžių nustatytos atskaitymo sumos.
3. Ilgalaikio materialiojo nenuvertėjančio turto išskirtinio vertės sumažėjimo atveju atskaitomos išlaidos pagal 18 straipsnį sumažinamos, siekiant atsižvelgti į išskirtinį atskaitymą, kurį mokesčio mokėtojas jau atliko.

40 straipsnis

Ilgalaikio turto kategorijų patikslinimas

Taryba, vieningai sprendama dėl Komisijos pasiūlymo, tiksliau apibrėžia šiame skyriuje nurodyto ilgalaikio turto kategorijas.

V SKYRIUS

NUOSTOLIAI

41 straipsnis

Nuostoliai

1. Jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip, mokesčio mokėtojo rezidento arba mokesčio mokėtojo nerezidento nuolatinės buveinės mokestiniu laikotarpiu patiriamų nuostolių visa suma gali būti perkelta į kitus metus ir atskaitoma vėlesniais mokestiniais laikotarpiais:
 - a) iki 1 mln. EUR sumos, jei nuostolius padengia pelnas;
 - b) iki 50 % atitinkamo mokestinio laikotarpio apmokestinamojo pelno atlikus a punkte numatytą atskaitymą.
- [1a. Nukrypstant nuo 1 dalies b punkto, valstybės narės gali numatyti didesnę apmokestinamojo pelno procentinę dalį, iki kurios mokesčio mokėtojo rezidento arba mokesčio mokėtojo nerezidento nuolatinės buveinės mokestiniu laikotarpiu patiriamų nuostolių suma gali būti atskaitoma vėlesniais mokestiniais laikotarpiais.]
2. Sumažinus mokesčio bazę, atsižvelgiant į ankstesnio mokestinio laikotarpio nuostolius, neturi būti gauta neigiama suma.

3. Mokesčio mokėtojo rezidento arba mokesčio mokėtojo nerezidento nuolatinės buveinės ankstesniais metais patirti nuostoliai neatskaitomi, jeigu yra įvykdytos visos šios sąlygos:
- a) kitas subjektas arba asmuo įsigyja teisę dalyvauti mokesčio mokėtojo kapitalo valdyme ir dėl to bendra įsigijusiam asmeniui ar subjektui priklausančių dalyvavimo mokesčio mokėtojo kapitalo valdyme teisių dalis viršija 50 %;
 - b) mokesčio mokėtojo veikla iš esmės keičiasi: mokesčio mokėtojas nebevykdo tam tikros veiklos, kuri sudarė daugiau kaip 60 % jo apyvartos ankstesniu mokestiniu laikotarpiu, arba pradeda vykdyti naują veiklą, kuri sudaro daugiau kaip 60 % jo apyvartos mokestiniu laikotarpiu, kai buvo pradėta ši veikla, arba vėlesniu mokestiniu laikotarpiu [, arba daugiau kaip X % sumažina darbuotojų skaičių.]
4. Pirmiausia atskaitomi seniausi nuostoliai.

[42 straipsnis

Nuostolių užskaita ir atskaitymo sugrąžinimas

1. Mokesčio mokėtojas rezidentas, kuris pagal 41 straipsnį atskaitęs savo nuostolius dar gauna pelno, gali papildomai atskaityti tuo pačiu mokestiniu laikotarpiu savo tiesioginių reikalavimus atitinkančių patronuojamųjų įmonių arba kitose valstybėse narėse esančios (-ių) nuolatinės (-ių) buveinės (-ių) patirtus nuostolius. Remiantis šio straipsnio 3 ir 4 dalimis, ši nuostolių užskaita suteikiama ribotam laikotarpiui.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, kurioje mokesčio mokėtojui leidžiama arba iš jo reikalaujama veikti grupės vardu, kaip apibrėžta valstybės narės nacionaliniais teisės aktais nustatytoje taisyklėse, ir kai tokią grupę sudarančios įmonės yra rezidentės toje valstybėje narėje ir joms taikomos šios direktyvos taisyklės, tokia grupė gali būti laikoma tiesiogine reikalavimus atitinkančia patronuojamąja įmone.

2. Atskaityti nuostolius pagal šį straipsnį galima tik tais atvejais, kai tie nuostoliai nebuvo laikinai ar kitaip atskaityti pagal bet kurios valstybės narės nacionalinius teisės aktus.
3. Atskaitymas yra proporcingas mokesčio mokėtojo rezidento turimai jo tiesioginių reikalavimus atitinkančių patrunuojamųjų įmonių kapitalo daliai ir visam nuolatinių buveinių kapitalui. Sumažinus mokesčio mokėtojo rezidento mokesčio bazę, jokių būdu negali būti gauta neigiama suma.
4. Mokesčio mokėtojas rezidentas prie mokesčio bazės, neviršydamas anksčiau atskaitytos nuostolio sumos, turi vėl pridėti vėlesnį pelną, kurį gavo jo tiesioginės reikalavimus atitinkančios patrunuojamosios įmonės arba nuolatinės buveinės.
5. Remiantis 1, 2 ir 3 dalimis atskaityti nuostoliai automatiškai sugrąžinami į mokesčio mokėtojo rezidento mokesčio bazę esant bet kuriai iš šių aplinkybių:
 - a) jeigu nuostolių atskaitymo penkto mokestinio laikotarpio pabaigoje pelnas nebuvo sugrąžintas arba sugrąžintas pelnas neatitinka visos atskaitytų nuostolių sumos;
 - b) jeigu tiesioginė reikalavimus atitinkanti patrunuojamoji įmonė yra parduota, uždaryta, sujungta arba tapo nuolatine buveine;
 - c) jeigu nuolatinė buveinė yra parduota, uždaryta arba tapo patrunuojamąja įmone;
 - d) jeigu patrunuojančioji įmonė nebeatitinka reikalavimų.]

VI SKYRIUS
TAISYKLĖS, SUSIJUSIOS SU MOKESČIO BAZĖS SISTEMOS TAIKymo PRADŽIA IR
PABAIGA

43 straipsnis

Turto ir įsipareigojimų pripažinimas ir vertinimas

Visas turtas ir įsipareigojimai pripažįstami jų mokestine verte, kuri apskaičiuojama pagal nacionalines mokesčių taisykles prieš pat tą dieną, kurią mokesčio mokėtojai pradeda taikyti šios direktyvos taisyklės.

44 straipsnis

Ilgalaikio turto vertinimas nuvertėjimo apskaičiavimo tikslais

Be 30–40 straipsniuose išdėstytų taisyklių, toliau išvardytos taisyklės taikomos ilgalaikio turto nuvertėjimo apskaičiavimui, kai pereinama nuo nacionalinių pelno mokesčio teisės aktų taikymo prie mokesčio bazės sistemos taikymo:

- a) ilgalaikio turto, kuris atskirai nuvertėja tiek pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus, tiek pagal šios direktyvos taisykles, nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal 33 straipsnio 2 dalį;
- b) ilgalaikis turtas, kuris įtraukiamas į bendrą grupės turtą nuvertėjimo apskaičiavimo tikslais pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus, įtraukiamas į bendrą grupės turtą, nurodytą 37 straipsnyje, nepriklausomai nuo to, ar pagal šios direktyvos taisykles jis nuvertėja atskirai;

- c) ilgalaikio turto, kuris nenuvertėjo arba nebuvo nuvertintas pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus, bet yra nuvertinamas pagal šios direktyvos taisykles, nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal 33 straipsnio 1 dalį arba, atitinkamais atvejais, pagal 37 straipsnį;
- d) turtas, kuris atskirai nuvertėjo arba kuris buvo įtrauktas į bendrą grupės turtą nuvertėjimo apskaičiavimo tikslais pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus, bet nenuvertėja pagal šios direktyvos taisykles, pripažįstamas jo mokestine verte, kuri apskaičiuojama pagal nacionalines mokesčių taisykles iš karto prieš tą dieną, kurią mokesčio mokėtojai pradėdamos taikyti šios direktyvos taisyklės. Šio turto mokestinė vertė atskaitoma mokestiniu laikotarpiu, kuriuo turtas perleistas, su sąlyga, kad pajamos, gautos už perleistą turtą, būtų įtraukiamos į mokesčio bazę;
- e) įgyto prestižo, kuris nenuvertėjo pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus, nuvertėjimas apskaičiuojamas kaip naujai įgytas prestižas 15 metų laikotarpiu.

45 straipsnis

Ilgalaikės sutartys

1. Pajamos ir išlaidos, kurios pagal 22 straipsnio 2 ir 3 dalis laikomos sukauptomis arba atsiradusiomis prieš pradėdant taikyti mokesčio mokėtojai šios direktyvos taisykles, bet kurios dar nebuvo įtrauktos į mokesčio bazę pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus, pridedamos prie mokesčio bazės arba iš jos atskaitomos pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius teisės aktus.
2. Pajamos, kurios prieš pradėdant taikyti mokesčio mokėtojai šios direktyvos taisykles pagal nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus buvo apmokestintos didesne suma, negu suma, kurią būtų reikėję įtraukti į mokesčio bazę pagal 22 straipsnio 2 dalį, atskaitomos iš mokesčio bazės pirmu mokestiniu laikotarpiu, kuriuo mokesčio mokėtojai pradėdamos taikyti šios direktyvos taisyklės.

46 straipsnis

Atidėjiniai, pajamos ir atskaitymai

1. 23 straipsnyje nurodyti atidėjiniai ir 25 straipsnyje nurodyti blogos skolos atskaitymai atskaitomi tik tokiu atveju, jeigu jie susidaro dėl veiklos arba sandorių, kurie vykdomi po to, kai mokesčio mokėtojai pradeda taikyti šios direktyvos taisyklės.
2. Pajamos, kurios pagal 16 straipsnį laikomos sukauptomis prieš pradėdant taikyti mokesčio mokėtojai šios direktyvos taisyklės, bet kurios dar nebuvo įtrauktos į mokesčio bazę pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus, pridedamos prie mokesčio bazės pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytus nacionalinius teisės aktus.
3. Išlaidos, patirtos po to, kai mokesčio mokėtojai pradėtos taikyti šios direktyvos taisyklės, bet susijusios su veikla bei sandoriais, vykdytais prieš taikant šią direktyvą, ir kurios nebuvo atskaitytos, yra atskaitomos.
4. Sumos, kurias mokesčio mokėtojas atskaitė prieš jam pradėdant taikyti šios direktyvos taisyklės, daugiau negali būti atskaitomos.

47 straipsnis

Nuostoliai prieš pradėdant taikyti sistemą

Mokesčio mokėtojas, į kitus metus perkeliantis nuostolius, kurie patirti prieš jam pradėdant taikyti šios direktyvos taisyklės ir kurie nebuvo įskaityti, gali atskaityti šiuos nuostolius iš savo mokesčio bazės, jeigu mokesčio mokėtojai taikomame nacionaliniame teisės akte, pagal kurį tie nuostoliai buvo patirti, numatytas toks atskaitymas; atskaityti galima tokią sumą, kuri yra numatyta tame teisės akte. 41 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos taip pat turėtų būti taikomos nuostoliams, patirtiems prieš pradėdant taikyti sistemą.

48 straipsnis

Turto ir įsipareigojimų pripažinimas

Jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip, mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, turtas ir įsipareigojimai pripažįstami jų verte, kuri apskaičiuota pagal šios direktyvos taisykles.

49 straipsnis

Mokesčio mokėtojo bendro grupės turto pripažinimas

Mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, bendras grupės turtas vėliau taikomų nacionalinių apmokestinimo taisyklių tikslu pripažįstamas vienu bendru grupės turtu, kurio nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal mažėjančios vertės metodą taikant metinę 25 % normą.

50 straipsnis

Su ilgalaikėmis sutartimis susijusios pajamos ir išlaidos

Mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, su ilgalaikėmis sutartimis susijusios pajamos ir išlaidos vertinamos pagal vėliau taikomus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus. Tačiau į pajamas ir išlaidas, į kurias jau atsižvelgta mokesčio tikslais pagal šios direktyvos taisykles, dar kartą neatsižvelgiama.

51 straipsnis

Atidėjiniai, pajamos ir atskaitymai

1. Mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, išlaidos, kurios jau buvo atskaitytos pagal 9, 23 ir 25 straipsnius, negali būti dar kartą atskaitytos pagal vėliau taikomus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus.
2. Mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, pajamos, kurias mokesčio mokėtojas jau yra įtraukęs į mokesčio bazę pagal 4 straipsnio 5 dalį ir 16 straipsnį, negali būti dar kartą įtrauktos pagal vėliau taikomus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus.
3. Pagal šios direktyvos taisykles mokesčio mokėtojo patirtos išlaidos, kurios iš dalies neįskaitomos po to, kai mokesčio mokėtojui nebetaikomos šios direktyvos taisyklės, atskaitomos pagal šios direktyvos taisykles.

52 straipsnis

Nuostoliai baigus taikyti sistemą

Mokesčio mokėtojo patirti nuostoliai, kurie neįskaityti pagal šios direktyvos taisykles, į kitus metus perkeliama pagal vėliau taikomus nacionalinius pelno mokesčio teisės aktus.

VII SKYRIUS

MOKESČIO MOKĖTOJO IR KITŲ SUBJEKTŲ TARPUSAVIO RYŠIAI

[53 straipsnis

Pakeitimas

1. Nukrypstant nuo 8 straipsnio c ir d punktų, mokesčio mokėtojas neatleidžiamas nuo mokesčio, taikomo užsienyje gautoms pajamoms, kurias mokesčio mokėtojas gavo kaip paskirstytą pelną iš trečiojoje šalyje esančio subjekto arba kurias gavo perleisdamas trečiojoje šalyje esančio subjekto akcijas, jeigu tam subjektui jo šalyje, kuri yra rezidavimo vieta mokesčio tikslais, taikomas įstatymu nustatytas pelno mokesčio tarifas yra mažesnis negu pusė įstatymu nustatyto pelno mokesčio tarifo, kuris būtų taikomas to mokesčio mokėtojo tokioms užsienyje gautoms pajamoms valstybėje narėje, kuri yra rezidavimo vieta mokesčio tikslais.

Pirma pastraipa netaikoma, jeigu valstybės narės, kurios mokesčio mokėtojas yra rezidentas mokesčio tikslais, ir trečiosios šalies, kurioje tas subjektas yra rezidentas mokesčio tikslais, dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyje nenumatyta nustatytų kategorijų užsienyje gautų pajamų atleidimą nuo mokesčio pakeisti jų apmokestinimu.

2. Jeigu taikoma 1 dalis, mokesčio mokėtojui taikomas mokestis už užsienyje gautas pajamas, iš jo mokestinių įsipareigojimų valstybėje narėje, kurioje jis yra rezidentas mokesčio tikslais, atskaičius trečiojoje šalyje sumokėtus mokesčius. Atskaitoma suma negali viršyti prieš atskaitymą apskaičiuotos mokesčio sumos, priskiriamos pajamoms, kurios gali būti apmokestintos.
3. Jeigu subjekto, kuris yra rezidentas mokesčio tikslais trečiojoje šalyje, akcijos perleidžiamos, valstybės narės nuostoliams šio straipsnio netaiko.]

[54 straipsnis

Užsienyje esančios nuolatinės buveinės pajamų apskaičiavimas

Jeigu 53 straipsnis taikomas nuolatinės buveinės trečiojoje šalyje pajamoms, jos pajamos, išlaidos ir kiti atskaitomi straipsniai nustatomi pagal šios direktyvos taisykles.]

55 straipsnis

Palūkanos ir autoriniai atlyginimai bei kitos mokesčiu prie pajamų šaltinio apmokestinamos pajamos

1. Mokesčio mokėtojai leidžiama iš mokestinio įsipareigojimo atlikti atskaitymą (mokesčio kreditą), jeigu tas mokesčio mokėtojas gauna pajamas, kurios buvo apmokestintos kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje, išskyrus pajamas, kurios yra neapmokestinamos pagal 8 straipsnio c, d arba e punktą.
2. Apskaičiuojant mokesčio kreditą pajamų suma sumažinama susijusių atskaitomų išlaidų suma.
3. Mokestinio įsipareigojimo mokesčio kreditas trečiojoje šalyje negali viršyti galutinio mokesčio mokėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo, nebent valstybės narės, kurioje mokesčio mokėtojas yra rezidentas mokesčio tikslais, ir trečiosios šalies sudarytame susitarime numatyta kitaip.

X SKYRIUS SKAIDRŪS SUBJEKTAI

62 straipsnis

Skaidrių subjektų pajamų paskirstymas akcijų turintiems mokesčio mokėtojams

1. Kai subjektas laikomas skaidriu valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigęs, mokesčio mokėtojas, kuris turi subjekto akcijų, jam tenkančią subjekto pajamų dalį įtraukia į savo mokesčio bazę. Atliekant šį skaičiavimą pajamos apskaičiuojamos pagal šios direktyvos taisykles.
2. Į mokesčio mokėtojo ir subjekto, nurodyto 1 dalyje, tarpusavio sandorius neatsižvelgiama proporcingai mokesčio mokėtojo turimai subjekto akcijų daliai. Atitinkamai mokesčio mokėtojo pajamos, gautos iš tokių sandorių, laikomos dalimi sumos, dėl kurios sutartų nepriklausomos įmonės, kuri apskaičiuota pagal įprastų rinkos sąlygų principą ir kuri atitinka subjekto trečiosios šalies nuosavybę.
3. Mokesčio mokėtojas turi teisę išvengti dvigubo apmokestinimo pagal 55 straipsnį.

63 straipsnis

Trečiųjų šalių subjektų skaidrumo nustatymas

Nustatant, ar trečiojoje šalyje esantis subjektas yra skaidrus, vadovaujamas mokesčio mokėtojo valstybės narės įstatymais.